

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/10/2019
Identifikačné číslo spisu:	7718200020
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7718200020.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D.. F. Š., bývajúceho v F., K. Č.. XXXX/XXX, proti žalovanému Združeniu na ochranu práv investorov - občanov, so sídlom v Bratislave, Strakova č. 1, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 29 Cr 3/2019, o nesúhlase s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Bratislava V vo veci sp. zn. 29 Cr 3/2019 s postúpením veci Okresným súdom Michalovce vo veci sp. zn. 5 Csr 1/2018 je d ô v o d n ý.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 29 Cr 3/2019 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu Okresným súdom Michalovce, kde sa vec viedla pod sp. zn. 5 Csr 1/2018 a ktorý vec postúpil Okresnému súdu Bratislava V v zmysle § 28 ods. 1 CSP z dôvodu, že ide o konanie týkajúce sa rozhodcovského rozsudku rozhodcu F.. T. U. sp. zn. 284/17 a ani jedna zo strán nie je spotrebiteľom. Nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že v danom prípade nemožno na vec aplikovať § 28 ods. 1 písm. a) CSP, keďže žalobca uzatvoril zmluvu o pôžičke ako fyzická osoba - spotrebiteľ. Žaloba bola podaná 2. januára 2018 správne Okresnému súdu Michalovce, ako vecne a miestne príslušnému súdu podľa § 19 písm. d) CSP ako súdu príslušnému podľa adresy trvalého pobytu žalobcu, ktorý je spotrebiteľom. Tomu nebráni ani skutočnosť, že rozhodca v rozhodcovskom rozsudku sp. zn. 284/17 konštatoval, že ani jedna zo strán sporu nie je spotrebiteľom (čl. 4 spisu). Súd skúma vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť počas celého konania z hľadiska kritérií, ktoré mu ustanovuje CSP a nie je viazaný posúdením charakteru sporu rozhodcom.

2. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

3. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú

príslušnosť počas celého konania.

4. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Michalovce a Okresnému súdu Bratislava V podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 12 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 14 CSP všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

9. V zmysle § 19 písm. d) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

10. Namiesto všeobecného súdu žalovaného je podľa § 20 písm. e) CSP na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania, ak ide o konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania; ak sa miesto rozhodcovského konania nenachádza na území Slovenskej republiky, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalovaný adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu.

11. Na konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského konania sú kauzálné príslušné súdy podľa § 28 písm. a/ až c/ CSP.

12. V zmysle § 28 písm. a/ CSP je na konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského konania pre obvod Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre príslušný Okresný súd Bratislava V.

13. V predchádzajúcej právnej úprave procesnoprávne predpisy nerozlišovali pre účely určenia príslušnosti súdu druh rozhodcovského konania, okrem výnimky, keď bol účastníkom spotrebiteľ. Spotrebiteľovi sa tak zabezpečila výhoda tzv. domáceho ihriska, s cieľom, aby spor za jeho účasti bol vedený na súde jemu najbližšom s najnižšou finančnou záťažou účastníka - spotrebiteľa (porovnaj uznesenie NSSR z 28. júna 2017 sp. zn. 7 Ndc 6/2017).

14. Pravidlo osobitnej miestnej príslušnosti súdu podľa bydliska spotrebiteľa vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania, v ktorých je účastníkom spotrebiteľ, je potrebné považovať za prednostnú osobitnú úpravu príslušnosti (lex specialis, porovnaj § 19 písm. d) CSP so spotrebiteľskou výnimkou v § 20 písm. e) CSP, ako napokon aj s výlukou spotrebiteľa z ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) až c) CSP).

15. Pokiaľ v danom prípade Okresný súd Michalovce, ako súd príslušný na konanie podľa adresy trvalého pobytu žalobcu, postúpil vec Okresnému súdu Bratislava V podľa § 43 ods. 1 CSP v spojení s § 40 CSP, ako súdu kauzálnu príslušnému v rozhodcovskom konaní, postupoval nesprávne. S poukazom na § 28 ods. 1 CSP je na konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania príslušný okresný súd pre obvody určených krajských súdov. Predmetom prejednávaneho sporu je zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobca ako spotrebiteľ, domáhajúci sa zrušenia rozhodcovského rozsudku, podal žalobu na Okresný súd Michalovce, ktorý je v zmysle § 19 písm. d/ CSP príslušný na konanie popri všeobecnom súde žalovaného, v obvode ktorého má žalobca - spotrebiteľ adresu svojho trvalého pobytu, a to v Michalovciach. Z obsahu spisu vyplýva, že spotrebiteľský charakter sporu zostáva zatiaľ sporným. Žalobca zotrváva na svojich tvrdeniach o tom, že sa považuje v predmetnom vzťahu za spotrebiteľa a žalovaný sa obhajuje vyhodnotením charakteru veci rozhodcom v rozhodcovskom rozsudku, že na danú vec nemožno aplikovať zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, keďže ani jedna zo strán sporu nie je spotrebiteľom a taktiež tvrdením, že zmluvy o pôžičke uzatvárajú medzi sebou fyzické osoby, nie podnikatelia, v zmysle teórie, kde niet dodávateľa, niet spotrebiteľa. Ak sa žalobca stavia do pozície spotrebiteľa a ak je toto tvrdenie sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či považuje vec za konanie so spotrebiteľom, a to bez ohľadu na tvrdenie rozhodcu. Také odôvodnenie rozhodnutia rozhodcu je pre účely rozhodnutia súdu o zrušení (nezrušení) rozhodcovského rozsudku právne irelevantné. Vyhodnotenie vzťahu medzi stranami je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Ak potom platí, že status žalobcu ako nespotebriteľa bol povinný preukázať žalovaný, a to spôsobom vlastným dôkaznému konaniu (spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti), bolo napokon potrebné konštatovať, že dôvody umožňujúce Okresnému súdu Michalovce postúpenie veci inému súdu doposiaľ dané neboli.

16. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením veci je dôvodný.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.